

Imię i nazwisko	Maciej Janik
Tytuł lub stopień naukowy	dr hab. prof. AJD
Stanowisko	profesor w Zakładzie Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki
adres e-mail	m.janik@ajd.czyst.pl
telefon	34 3613120, wewn. 243
dyscyplina naukowa	Nauki pomocnicze historii, dydaktyka historii, historia regionalna
zakres prac badawczych	Źródła historyczne w przestrzeni kultury popularnej i edukacji Problemy, treści i metody badań regionalnych Dydaktyka historii

DOROBEK NAUKOWY

Książki i publikacje zwarte:

1. *Corpus Inscriptionum Poloniae*, z.5, t. 1., Kielce 1986, ss. 216.
2. *Lubliniec i okolice. Przewodnik krajoznawczy* (wspólnie z Teresą Janik), Katowice 2000, ss. 122.
3. *Polskie kalendarze astrologiczne epoki saskiej*, Warszawa 2003, ss. 344.

Artykuły naukowe:

1. *Przypkowski był też fotografem*, „Fotografia”, 3/11/78;
2. *Stare fotografie w zbiorach Muzeum Narodowego w Kielcach*. „Fotografia”, 1979;
3. *Zbiory fotografii w muzeach województwa kieleckiego*, „Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach”, t. 18, 1985, s. 215-240;
4. *Zabytki epigrafiki rejonu lublinieckiego*, „Szkice Lublinieckie”, I, s. 67 -73;
5. *Zamek lubliniecki - problemy odbudowy*, „Szkice Lublinieckie”, II, 1988, s. 177 -184;
6. *Fotografia w guberniach kieleckiej i radomskiej w latach 1839 – 1918*, „Rocznik Muzeum Narodowego

- w Kielcach”, t.15, 1989, s. 85-139;
7. *Struktury języka migowego wychowanków SOSW dla dzieci głuchych*, „Szkoła Specjalna” 1992, nr 2/3, s. 88-99
 8. *Luboczą przez Morze do Ameryki albo o nazwach terenowych w ziemi lublinieckiej spotykanych*, „Szkice lublinieckie”, III, 1992, s.134-150;
 9. *Gazetki pisane z roku 1789 ze zbiorów Muzeum Narodowego*, „Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach”, t.16, 1993, s.45-74;
 10. *Regionalne tło społeczno - kulturowe twórczości Józefa Lompy*, [w:] *Józef Lompa dla Śląska i dla Polski*, Katowice - Opole - Cieszyn 1993, s. 109-126;
 11. *Damrotowskim tropem czyli o nazewnictwie terenowym w ziemi lublinieckiej*, „Szkice Lublinieckie”, IV, 1997;
 12. *Szkoła i ziemia wokół niej*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, II, 1997, s. 42-49;
 13. *Zalety historii regionalnej a możliwości programowe szkoły średniej*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, II, 1997. 5.135-139;
 14. *Fotografia w nauczaniu i uczeniu się historii* (wspólnie z Beatą Urbanowicz), [w:] *Edukacja historyczna a współczesność. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi dr. hab. Adamowi Suchońskiemu w czterdziestolecie pracy dydaktycznej i naukowej oraz z okazji siedemdziesiątych urodzin*, pod red. B. Kubis, Opole 2003, s. 393-408;
 15. *Praca wychowawcza Szkoły w roku szkolnym 1930/1931, z Rocznego Sprawozdania Dyrekcji Gimnazjum Państwowego w Lublińcu na rok szkolny 1930/31* wyd. M. Janik, [w:] *Mickiewiczowska Szkoła Średnia w Lublińcu w latach 1922 – 2002*. „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, z. 3, 2003, s. 33-39;
 16. *Protokół z posiedzenia Rady Pedagogicznej Szkoły z dnia 6 IX 1945 roku*, wyd. M. Janik, [w:] *Mickiewiczowska Szkoła Średnia w Lublińcu w latach 1922-2002*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, z. 3, 2003, s. 39 – 47;
 17. *O metodach i pożytkach źródłowo-środowiskowej orientacji zainteresowań historycznych ucznia szkoły średniej*, [w:] *Edukacja historyczna i obywatelska w szkolnictwie ponadgimnazjalnym*, Toruń 2003, s.410-427;
 18. *Kultura źródłoznawcza nauczyciela a dziedzictwo regionalne*, [w:] *Toruńskie Spotkania dydaktyczne II. Region w edukacji historycznej. Nauka – Doradztwo – Praktyka*, pod red. S. Roszaka, M. Strzeleckiej i A. Wieczorek, Toruń 2005, s. 57 – 67;
 19. *Astrologia staropolska wobec oświeceniowej zmiany światopoglądowej*, „Roczniki Antropologii Wiedzy”, R. II, Wrocław 2006, s. 123-139;
 20. *Integracja wiedzy humanistycznej w muzealnych projektach edukacji historycznej*, [w:] *Korelacja - integracja wiedzy – szansa dla ucznia*, pod red. G. Pańko i J. Wojdon, Wrocław 2006, s. 225 – 240;
 21. *Pojęcie kultury źródłoznawczej nauczyciela historii*, „Wiadomości Historyczne”, 2006, nr 2, s.27-34;
 22. *Źródła epigraficzne w nauczaniu i uczeniu się historii*, [w:] *Toruńskie Spotkania Dydaktyczne III, Źródła w edukacji historycznej*, pod redakcją S. Roszaka, M. Strzeleckiej, A. Wieczorek, Toruń 2006, s. 115-126;
 23. *Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Lublińcu, 1922 –1945*, „Częstochowski Biuletyn Oświatowy”, nr 3/2007 (65), s. 103-108;
 24. *Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Lublińcu, 1945 – 2005*, „Częstochowski Biuletyn Oświatowy”, nr 4/2007 (66), s. 97-104;
 25. *Doczesność wobec wieczności – testament Jana Baptysty Cellarego* [w:] *Zamek Lubliniecki*, pod red. M. Janika, Lubliniec 2008, s. 75-85;
 26. *Spiskowanie Kazimierza Pułaskiego na zamku w Lublińcu*, [w:] *Zamek Lubliniecki*, pod red. M. Janika, Lubliniec 2008, s. 127-14;
 27. *Świadectwo pieśni ludowej*, [w:] *Zamek Lubliniecki*, pod red. M. Janika, Lubliniec 2008, s.43-58;
 28. *Właściciele zamku lublinieckiego w zabytkach epigrafiki*, [w:] *Zamek Lubliniecki*, pod red. M. Janika, Lubliniec 2008, s. 59-74;
 29. *Miejsca pamięci w staropolskich popularyzacjach historii*, [w:] *Miejsca pamięci w edukacji historycznej*, VI Toruńskie Spotkania Dydaktyczne, Toruń 2009;
 30. *Wśród form popularyzacji historii w XVII wieku*, [w:] *Staropolskie kompendia wiedzy*, pod red. I. Dackiej-Górzyńskiej i J. Partyki, Warszawa 2009, s. 203-224;
 31. *Zamek Lubliniecki, czyli rzecz o restytucji zabytku*, „Ziemia Częstochowska”, t. XXXIII, Częstochowa 2009;
 32. *Muzeum w szkole i szkoła w muzeum. Analiza sytuacji edukacyjnych*, [w:] „Częstochowskie Teki Historyczne”, t. I, red. M. Trąbski, N. Morawiec, R. W. Szwed, Częstochowa 2010, s. 185 – 199.
 33. *Sarmata wobec historii, czyli Jana Białobockiego Zegar dziejów polskich*, [w:] *Klio viae et in via. Opuscula Marco Cetwiński dedicata*, pod. red. A. Odrzywolskiej-Kidawy, Warszawa 2010, s. 123-137;
 34. *Pamiętki narodowe w ekspozycji Muzeum Polskiego w Rapperswilu*, [w:] *Z dziejów emigracji polskiej*

- XVIII – XX wieku, pod red. J. Dziwoki i B. Urbanowicz, Prace Naukowe AJD, seria Zeszyty Historyczne, t. XI, Częstochowa 2010, s. 79-105;
35. *Metody korelacji międzyprzedmiotowej a kwestia tzw. ścieżek edukacyjnych*, materiał PDF, [w:] *VII Sesja Popularyzatorska „Nowoczesna edukacja czy nowoczesność w edukacji? O potrzebie wykorzystania najnowszych metod i środków w nauczaniu przedmiotów humanistycznych”*, organizatorzy: Samorządowy Ośrodek Doskonalenia w Częstochowie, Wydział Filologiczno-Historyczny AJD, 10 marca 2011, materiał elektroniczny;
 36. *Kalendarzowe retrogresje temporalne czyli o propagandzie czasu właściwego*, [w:] *Bibliologia polityczna*, praca zbiorowa pod red. D. Kuźminy, Warszawa 2011, s. 93-108, Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie, ISBN 978-83-61464-88-4;
 37. *W krainie Klio pożytku pospolitego. Z problematyki czytelnictwa popularnej literatury historycznej okresu staropolskiego*, [w:] *Czytanie – czytelnictwo – czytelnik*, pod red. A. Żbikowskiej-Migoń przy współudziale A. Łuszczyk, Wrocław 2011, s. 241-257, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, ISBN 978-83-229-3142-4;
 38. *Historiografia regionalna – specyfika i pola kreacji*, [w:] *Dyskurs humanistyczny początku XXI wieku w Częstochowie*, „Częstochowskie Teki Historyczne”, t. II, red. N. Morawiec, M. Trąbski, R. W. Szwed, Częstochowa 2011, s. 243 – 263, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Częstochowie;
 39. *Częstochowskie kalendarze krakowskich astrologów*, „Częstochowskie Teki Historyczne”, t. III, red., N. Morawiec, M. Trąbski, R. W. Szwed, Częstochowa 2012, s. 47 – 76, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Częstochowie;
 40. *Zespół Szkół nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu. Dzieje Szkoły w latach 1922-2012*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, Lubliniec 2012, s. 5-71;
 41. *Ewolucja statusu staropolskich kalendarzowych tekstów prognostykarskich w okresie od XVI do XVIII wieku*, [w:] *Zjawisko nobilitacji i deprecjacji w języku. Komunikacja*, seria: *Mechanizmy funkcjonowania języka*, t. III, pod red. R. Bizior i D. Suskiej, Częstochowa 2012, s. 153-172, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie;
 42. *Historyk i region*, [w:] *Na tropach twórczości i czasów minionych. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Damianowi Tomczykowi*, pod red. M. Cetwińskiego i A. Czajkowskiej, Częstochowa 2012, s. 339-373, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie;
 43. *Kalendarzografia polska od XVI-XVIII wieku. Próba typologii*, [w:] *Kalendarze staropolskie*, pod red. Iwony M. Dackiej-Górzyńskiej i Joanny Partyki, Warszawa 2013, s. 9-52.
 44. *Staropolski kalendarz prognostykarski jako urządzenie komunikacyjne*, [w:] *Kalendarze staropolskie*, pod red. Iwony M. Dackiej-Górzyńskiej i Joanny Partyki, Warszawa 2013, s. 117-153.
 45. *Czeši i stosunki polsko-czeskie w polskiej dydaktyce źródła historycznego*, [w:] *Vzájemný obraz souseda v polských a českých učebnicích*, pod red. B. Gracová, D. Labischová, J. Szymeczek, Ostrava 2014, s. 71-81.
 46. *Regionalny zasób źródłowy i jego udostępnienie*, „Wiadomości Historyczne”, nr 6/2014, listopad/grudzień 2014 r., s. 15-21.
 47. *Edukacja z kalendarza*, „Wiadomości Historyczne”, nr. 6/2014, listopad/grudzień 2014 r., s. 40-44.
 48. *Formy prezentacji regionalnego źródła historycznego w Internecie*, [w:] *Multimedia a źródła historyczne w nauczaniu i badaniach*, red. M. Ausz, M. Szabaciuk, Lublin 2015, s. 357-392.
 49. *Internetowe wspólnoty aktywności źródłoznawczej a ochrona dziedzictwa kulturowego*, [w:] *Retrospekcja i ochrona dziedzictwa kulturowego*, red. naukowa S. Kowalska, D. Wańka, Poznań-Kalisz 2015, s. 215-232.
 50. *Piotr Jacek (Hiacynt) Pruszczyk: w służbie dewocji i popularyzacji historii*, [w:] *Staropolska literatura dewocyjna : gatunki, tematy, funkcje*, pod red. I.M. Dackiej-Górzyńskiej i J. Partyki, Warszawa 2015, s. 177-198, ISBN 978-83-7181-923-0;
 51. *Archiwum jako instytucja regionalnej pamięci społecznej*, „Częstochowskie Teki historyczne”, t. VI, Częstochowa 2016, s. 221-234, ISSN: 2450-4688;
 52. *Mały region w dokumentacji archiwalnej wielkiego imperium*, „Częstochowskie Teki Historyczne”, t. VI, Częstochowa 2016, s. 207-219, ISSN: 2450-4688;
 53. *Pamięć i zapomnienie. Istnienie obiektów komemoracji epigraficznej w międzypokoleniowym przekazie kulturowym*, [w:] *Przestrzeń pamięci. Świat wartości w przekazie kulturowym*, pod red. A. Barskiej, K. Biskupskiej, I. Sobieraj, Opole 2016, s. 225- 238, ISBN 978-83-7395-723-7;
 54. I. Gadowska, M. Janik, M. Majorek, *Teren badań i jego specyfika przyrodniczo-historyczna*, [w:] *Miejsca pamięci i miejsca zapomnienia. Interdyscyplinarne badania na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej*, t. I, *Wprowadzenie metodologiczne*, red. A.P. Wejland, O. Ławrynowicz, Łódź 2016, s. 19-37.
 55. M. Janik, M. Nita, *Badania z zakresu historii regionu*, [w:] *Miejsca pamięci i miejsca zapomnienia. Interdyscyplinarne badania na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej*, t. I, *Wprowadzenie metodologiczne*, red. A.P. Wejland, O. Ławrynowicz, Łódź 2016, s. 108-117, publikacja internetowa.

56. I. Gadowska, M. Janik, M. Majorek, *Krajobraz kulturowy i fizyczny. Charakterystyka gminy*, [w:] *Miejsca pamięci i miejsca zapomnienia. Interdyscyplinarne badania na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Raport z badań*, t. 3, *Gmina Olsztyn*, red. G. E. Karpińska, M. Majorek, Łódź 2016, s. 11-20, publikacja internetowa.
57. M. Janik, *Diagnoza badawcza gminy – historia*, [w:] *Miejsca pamięci i miejsca zapomnienia. Interdyscyplinarne badania na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Raport z badań*, t. 3, *Gmina Olsztyn*, red. G. E. Karpińska, M. Majorek, Łódź 2016, s. 71-77, publikacja internetowa;
58. G. E. Karpińska, M. Majorek, M. Rak, M. Janik, I. Gadowska, *Diagnoza miejsc*, [w:] *Miejsca pamięci i miejsca zapomnienia. Interdyscyplinarne badania na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Raport z badań*, t. 3, *Gmina Olsztyn*, red. G. E. Karpińska, M. Majorek, Łódź 2016, s. 85-237, publikacja internetowa;
59. „*Ślupy Chrobrego*” w przekazach polskiej świadomości historycznej okresu staropolskiego, [w:] *Historia na źródłach oparta: studia ofiarowane profesorowi Tadeuszowi Srogoszowi w 65. rocznicę urodzin*, pod red. A. Stroynowskiego, Częstochowa 2017, s. 395-417.
60. *Nauki pomocnicze historii XIX i XX w. jako przedmiot kształcenia historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie*, „*Wschodni Rocznik Humanistyczny*” 2017, nr 2, t. XIV, s. 71-89, ISSN 1731-982X.

Redakcja naukowa monografii:

1. *Zamek Lubliniecki*, pod red. M. Janika, Lubliniec 2008, ss. 223.

Artykuły recenzyjne:

1. Wystawa „*Anatomia Czasu*”, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*”, 4/1979 (rec.), s. 223-226;
2. M. Antoniewicz, *Herby miast województwa częstochowskiego*, Częstochowa 1984, Rec.: „*Szkice lublinieckie*”, I, s.162-165;
3. H. Gerlich, *Narodziny, zaślubiny, śmierć. Zwyczaje i obrzędy w katowickich rodzinach górniczych*, Katowice 1984. Rec.: „*Szkice lublinieckie*”, I, s.166-167;
4. *Warto przeczytać*. Nota recenzyjna książki Jerzego Pelca-Piastowskiego *Szlak Czarnych Orłów*, Katowice 2001, „*Nowiny Lublinieckie*”, nr 15/220,VIII/2002;
5. *Eksponaty opowiadają. Muzealny program edukacyjny lekcji historii*, pod red. merytoryczną Andrzeja Kuźmy, Częstochowa, b. r. wyd.; „*Ziemia Częstochowska*”, t. XXXII, s. 419-423, Częstochowa 2005.

Recenzje wydawnicze:

1. Joanna Bohaczek-Trąbska, *Z dziejów polskich ekslibrisów*, „*Częstochowskie Teki Historyczne*”, t. V;
2. Małgorzata Łęgowik, *Ekslibrisy w zbiorach Bibliotek Głównej Akademii*, „*Częstochowskie Teki Historyczne*”, t. V;
3. Józef Niewdana, *Stan zabytków industrialnych w gminach Bolesław i Klucze powiatu olkuskiego*, [w:] *Jaworzno interdyscyplinarnie*;
4. Zbigniew Hojka, *Szlak Zabytków Industrialnych Województwa Śląskiego*, [w:] *Jaworzno interdyscyplinarnie*;
5. Iwona Brandys, *Jaworznicka willa fabrykancka*, [w:] *Jaworzno interdyscyplinarnie*;
6. *Silniczka : szkoła i wieś w odświeżeniu dziejów*, praca zbiorowa pod red. Łukasza S. Koperę, Radomsko 2017;
7. Agata Bryłka, *Kalendariografia śląska do połowy XVIII wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2017.

Prace redakcyjne i wydawnictwa źródłowe:

1. „*Szkice lublinieckie*”, t. I, Lubliniec 1986, współredakcja;
2. „*Szkice lublinieckie*”, t. II, Lubliniec 1988, współredakcja;
3. „*Szkice lublinieckie*”, t. III, Lubliniec 1992, współredakcja;
4. L. Markowiak, *Lublinieckie Gimnazjum w latach II Rzeczypospolitej 1922 – 1939*, „*Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny*”, z. 1, Wstęp i redakcja M. Janik. Lubliniec 1994;
5. „*Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny*”, z. 2, redakcja M. Janik, Lubliniec 1997;
6. *Mickiewiczowska Szkoła Średnia w Lublińcu w latach 1922 – 2002*. Wstęp i redakcja M. Janik,

- „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, z. 3, 2003, ss. 201;
7. *Zamek Lubliniecki*, pod red. M. Janika, Lubliniec 2008, ss. 223;
 8. *Wielowymiarowość i perspektywy nauki za progiem XXI wieku*, red. naukowa E. Widawska, K. Kowal, Częstochowa 2012, s. 5-342, część II- publikacja elektroniczna, dział III: *Na ścieżkach historii. Od źródła historycznego do badań nad człowiekiem i państwem*, red. naukowa M. Janik, A. Cholewa-Purgał, wstęp M. Janik, Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, s. 3-277, (książka plus płyta CD).

Artykuły popularno-naukowe:

1. *Biwaki, które pamiętamy*, „Szkoła Specjalna”, 1985 (współautor M. Majczyna);
2. *Nasza okładka. Informacja o dziejach zamku lublinieckiego*, „Szkice lublinieckie”, t. I, s. 5 – 6;
3. *Nasza okładka .Gmach dawnego Zakładu Wychowawczego fundacji Franciszka Grotowskiego w Lublińcu*, „Szkice lublinieckie”, II, 1988, s.5-7;
4. *Spotkanie w "starej Budzie"*, „Nowiny Lublinieckie”, 18, XI 1993;
5. *Status absolwenta szkoły średniej. w: Autopromocja. Przykładowe konspekty lekcji*, Częstochowa 1994;
6. *Rys historyczny Lublińca*, [w:] *Lubliniec, Informator*, Bydgoszcz 1996, s. 6;
7. *Zabytki Lublińca*, [w:] *Lubliniec. Informator*. Bydgoszcz 1996, s. 6.
8. S. Ekert, *Na zesłaniu w Kazachstanie. Wspomnienie opracowane przez M. Janika*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, II, 1997, s.54-60;
9. *Tak jak w rodzinie. Wywiad z nauczycielami lublinieckiego Liceum, Marią i Józefem Kacalskimi*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, II, 1997, s.99-10;
10. *Życie dla szkoły. Wywiad z długoletnim dyrektorem Liceum Ogólnokształcącego im. A. Mickiewicza w Lublińcu, mgr. Ludwikiem Markowiakiem*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, II, 1997, s. 79-90;
11. *Spojrzenie w przeszłość*, [w:] *Lubliniec wczoraj i dziś*, Bydgoszcz 1999, s. 3-12;
12. *Zamek lubliniecki*, [w:] *Informator Lubliniecki 2000*, Lubliniec 2000, s.12;
13. *3-majowy list do przyszłych pokoleń*, „Ziemia Lubliniecka”, nr 3/2002;
14. *W dawnym Lublińcu. Miasto i jego mieszkańcy w obiektywie aparatu fotograficznego w latach 1865 - 1939. Informator wystawy*, Lubliniec 2002;
15. *Wojsko Polskie wkracza na ziemię lubliniecką*, „Porozumienie Samorządowe”, nr 2, czerwiec 2002;
16. *Przejęcie Lublińca przez władze polskie w 1922 roku*, „Nowiny Lublinieckie”, VI/2002;
17. *Pożegnanie profesora. Wspomnienie o Józefie Kacalskim (1918 – 1922)*, „Nowiny Lublinieckie”, nr 15/220,VIII/2002;
18. *Kalendarium dziejów Szkoły w latach 1922-1992*, [w:] *Mickiewiczowska Szkoła Średnia w Lublińcu w latach 1922 – 2002*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, z. 3,2003, s. 9-19;
19. *Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Lublińcu*, art. na portalu internetowym Zespołu Szkół im. Adama Mickiewicza w Lublińcu, <http://www.mickiewicz.lc.pl/historia.htm>;
20. *W Kole i „na kole” (wspomnienia pierwszego prezesa Studenckiego Koła Naukowego Historyków Uniwersytetu Śląskiego w latach 1969-1971)*,[w:] *35 lat Studenckiego Koła Naukowego Historyków*, pod red. I. Lar. Katowice 2004, s. 54 – 64;
21. *Konferencja „Odkryć historię – zrozumieć wolność”. Zamek Królewski w Warszawie, 11 maja 2006 roku*, sprawozdanie na portalu internetowym Zespołu Szkół im. Adama Mickiewicza w Lublińcu: <http://www.mickiewicz.lc.pl/historia.htm>;
22. *„Zamek Lubliniecki”*. Streszczenie, [w:] *Zamek Lubliniecki*, pod red. M. Janika, Lubliniec 2008, s. 199-202. Powtórzone w wersjach: angielskiej „*Lubliniec Castle*”. *Summary*, tłum. A. Kucharska, tamże s. 203-206; niemieckiej: „*Das Lublinitzer Schloss*”. *Zusammenfassung*, tłum. M. Kania, tamże, s. 207-210; „*Castillo de Lubliniec*”. *Resume*, tłum. M. Jesus Sanches Rios, tamże, s. 211-213; „*Люблинецкий замок*”. *Резюме*, tłum. M. Klimek, tamże, s. 215-218;
23. *Adam-Mickiewicz-Schulen in Lubliniec*, Lubliniec 2012, s. 1-22;
24. *The Adam Mickiewicz Secondary School in Lubliniec*, Lubliniec 2012, s. 1-22;
25. *L'Ensemble d'Écoles Adam Mickiewicz á Lubliniec*, Lubliniec 2012, s. 1-13.

Hasła encyklopedyczne i biografy:

1. *Marek Żyłka*, [w:] *Mickiewiczowska Szkoła Średnia w Lublińcu w latach 1922-2002*, „Lubliniecki Pamiętnik Pedagogiczny”, z. 3, 2003, s. 39 – 47;
2. *Augustyn Demarczyk / 1915 – 1993 /*, [w:] *ibidem*, s. 159-162;
3. *Stefania Graca / 1938 -1987 /*, [w:] *ibidem*, s.165-166 (współautor T. Janik);
4. *Józef Kacalski / 1918 – 2002 /*, [w:] *ibidem*, s. 167-169;
5. *Witold Karol Kielawa / 1908 – 1998 /*, [w:] *ibidem*, s. 170 –172;
6. *Bronisław Możdżeń / 1914 – 1992 /*, [w:] *ibidem*, s. 175 –178;

7. Antoni Pławnicki / 1906 – 1979 /, [w:] ibidem, s. 180 – 181.

Katalogi i informatory

1. *Kielecczyna i jej mieszkańcy na starej fotografii (1865 -1918)*. Wystawa, Jędrzejów 1978, s. 1-16;
2. *W dawnym Lublińcu. Miasto i jego mieszkańcy w obiektywie aparatu fotograficznego w latach 1865 - 1939*. Informator wystawy, Lubliniec 2002.

Przynależność do towarzystw naukowych:

Polskie Towarzystwo Historyczne, Oddział Częstochowa

Udział w konferencjach naukowych (od 2010 r.):

1. *W kręgu literatury dewocyjnej*, Konferencja Instytutu Badań Interdyscyplinarnych „Artes Liberales”, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 4-5 XI 2010 r., referat: *Piotr Jacek (Hiacynt) Pruszczyk – w służbie dewocji i popularyzacji historii*;
2. VII Sesja Popularyzatorska: *Nowoczesna edukacja czy nowoczesność w edukacji? O potrzebie wykorzystania najnowszych metod i środków w nauczaniu przedmiotów humanistycznych*, organizatorzy: Samorządowy Ośrodek Doskonalenia w Częstochowie, Wydział Filologiczno-Historyczny AJD, 10 marca 2011. Referat: *Metody korelacji międzyprzedmiotowej a kwestia tzw. ścieżek edukacyjnych*;
3. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Zjawisko nobilitacji i deprecjacji w języku, komunikacji, tekście*. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 24-25 października 2011 r. Wygłoszenie 25 X 2011 r. referatu *Ewolucja statusu staropolskich kalendarzowych tekstów prognostyckich w okresie od XVI-XVIII w.*;
4. *Multimedia a źródła historyczne w nauczaniu i badaniach*, konferencja naukowa zorganizowana przez: Zakład Archiwistyki, Zakład Edukacji Historycznej i Dziedzictwa Kulturowego Instytutu Historii UMCS w Lublinie oraz Towarzystwo Nauki i Kultury „Libra”, Lublin, 18-19 października 2012 r., Wygłoszenie 18 X 2012 r. referatu *Formy prezentacji regionalnego zasobu źródłowego w Internecie*;
5. *Wzajemny obraz sąsiada w polskich i czeskich podręcznikach szkolnych*, konferencja międzynarodowa, Uniwersytet Ostrawski, Konsulat Generalny RP w Ostrawie, Kongres Polaków w Republice Czeskiej, Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe, Ostrawa, 24-25 V 2013 r., *Cześć i stosunki polsko-czeskie w polskiej dydaktyce źródła historycznego na poziomie ponadgimnazjalnym*;
6. *Kierunki badań dydaktycznych – kierunki zmian edukacji historycznej*, konferencja krajowa, Polskie Towarzystwo Historyczne, Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Stowarzyszenie Oświatowców Polskich, Toruń, 6-7 września 2013 r., *Dydaktyka źródła historycznego – osiągnięcia, kierunki zmian, zagrożenia*;
7. Jaworzno interdyscyplinarnie. II Konferencja Naukowa: *Przemysł pogranicza śląsko-malopolskiego na przestrzeni wieków*, Muzeum Miasta Jaworzna, 15 maja 2014 r.
8. Udział w dyskusji, spotkanie z redaktorami serii wydawniczej „Edukacja regionalna w w szkole” przeprowadzone w związku z planami objęcia tej serii opieką merytoryczną Instytutu Historii AJD;
9. II Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Dziedzictwo kulturowe wartości, ochrona, popularyzacja*, org. Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Pedagogiczno-Artystyczny, Kalisz, 11-12 września 2014, wygłoszenie referatu: *Internetowe wspólnoty aktywności źródłoznawczej a ochrona dziedzictwa kulturowego*;
10. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Panteon archiwistów świata*, org. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Instytut Historii oraz Towarzystwo Naukowe Dziedzictwa Emigracji, 14-15 listopada 2014 r., Opactwo Cystersów w Rudach Raciborskich, prowadzenie części obrad: *Forum doktorantów*;
11. II ogólnopolska Konferencja *Pamięć miejsca, pamięć człowieka, miejsca pamięci*, w dniach 10-12 XII 2014 r., org. Instytut Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Edukacji Narodowej w Krakowie, wygłoszenie referatu: *Zabytki epigrafiki lubliniecko-oleskiej jako konkretyzacja pamięci społecznej na pograniczu śląsko-malopolskim*, prowadzenie obrad sekcji I w drugim dniu konferencji (12. XII) ;
12. Konferencja Naukowa *Archiwa – Archiwalia – Archiwiści Częstochowy. Przeszłość, Teraźniejszość, Przyszłość*. Org. Zakład Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki AJD oraz Archiwum Państwowe w Częstochowie, Częstochowa 28 V 2015, wygłoszenie referatu: *„Archiwum jako instytucja regionalnej pamięci społecznej”*, członek Komitetu Organizacyjnego konferencji;
13. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Filozof na prowincji. Rola elit intelektualnych w środowiskach lokalnych*, Org. Instytut Filologii Polskiej AJD w Częstochowie, Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Ostrawskiego w Czechach, Lubliniec 9-10 X 2015 r., wygłoszenie referatu *Edyta Stein w Lublińcu czyli o odkrywaniu filozofa w środowisku lokalnym*;
14. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Przestrzenie pamięci. Świat wartości w przekazie*

międzypokoleniowym i międzykulturowym Org. Instytut Socjologii, Zakład Antropologii i Socjologii Kultury Uniwersytetu Opolskiego, Opole 16 X 2015 r., wygłoszenie referatu *Pamięć i zapomnienie. Egzystencja zabytków epigrafiki w międzypokoleniowym przekazie kulturowym*;

15. Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Dydaktyka Nauk Pomocniczych Historii*, org. Zakład Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii Instytutu Historii UMCS w Lublinie, Kazimierz Dolny, 23-24 XI 2015 r., wygłoszenie referatu *Nauki pomocnicze historii XIX i XX w. - nowy przedmiot w kształceniu studentów historii AJD w Częstochowie*, prowadzenie drugiej części obrad w drugim dniu konferencji (24. XI);
16. Międzynarodowa Konferencja Naukowa "ROZDROŻA. EUROPA ŚRODKOWA I WSCHODNIA INTER-, WIELO-, TRANSKULTUROWO", Org. Instytut Historii Akademii Jana Długosza w Częstochowie, Polskie Centrum Kulturowo-Oświatowe Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Humaniu (Ukraina), Pracownia Humanistycznych Studiów Interdyscyplinarnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 8-9 XII 2015, wygłoszenie referatu *Kalendarz staropolski jako obraz życia wielonarodowej Rzeczypospolitej (XVI-XVIII w.)*;
17. *Fotografia w epoce multimedialności*, konferencja międzynarodowa, Instytut Sztuki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa 20-21 X 2016, referat: *Fotografia w polskiej dydaktyce źródła historycznego*
18. *Lekarz na prowincji*, Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa organizowana przez Ostravską Univerzitu w Ostrawie oraz Wydział Filologiczno-Historyczny Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, 9-10 listopada 2017, Hucisko k. Częstochowy, referat: *Od horyzontu prowincji ku Słońcu i Gwiazdom – przypadek Feliksa Przypkowskiego*, 10 XI 2017 .

Popularyzacja nauki (od 2010 r.) :

1. Udział w cyklu wykładów popularyzatorskich organizowanych przez Wydział Filologiczno-Historyczny AJD i Bibliotekę Publiczną im. Wł. Biegańskiego. Wygłoszenie wykładu *Wśród popularnych form historiografii staropolskiej*, 24 III 2010 r.;
2. Wygłoszenie wykładu *Lubliniec w dziejach* na uroczystym posiedzeniu Rady Miasta Lublińca i Rady Powiatu Lublinieckiego z okazji 740-lecia miasta Lublińca, 15 IX 2012 r.;
3. Wygłoszenie prelekcji *Historia Mickiewiczowskiej szkoły średniej w Lublińcu* w trakcie uroczystości obchodu 90 rocznicy powstania Zespołu Szkół nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu , 15 IX 2012 r.;
4. Wygłoszenie popularnego wykładu pt. *Tajemnice starych kalendarzy* w ramach zajęć Akademii Młodych Odkrywców (forma Uniwersytetu Dzieci i Młodzieży – M.J.), Lubliniec 12 XII 2013;
5. Organizacja i prowadzenie wycieczki krajoznawczej po Starym Mieście w Lublińcu dla uczestników Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Filozof na prowincji. Rola elit intelektualnych w środowiskach lokalnych*, Org. Instytut Filologii Polskiej AJD w Częstochowie, Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Ostrawskiego w Czechach, Lubliniec 9. X 2015 r.;
6. Wygłoszenie, wspólnie z dr. Markiem Nitą, w ramach Wolnej Wszechnicy Historycznej PTH Oddział w Częstochowie, odczytu pt. *"Mały region w dokumentacji archiwalnej wielkiego imperium. Refleksje z kwerendy archiwalnej w Rosyjskim Państwowym Archiwum Historycznym w Sankt Petersburgu"*, Instytut Historii AJD , 2 grudnia 2015 r.;
7. Udział w 2 audycjach historycznych Radia Jasna Góra: *"Między biegunami czasu - audycja historyczna o kalendarzach - z prof. Maciejem Janikiem rozmawia Agata Nalichowska"* Audycje zrealizowane zostały 4 grudnia 2015 r. Ich emisja nastąpiła w początkach stycznia 2016 r.: pierwsza część audycji w Nowy Rok (1 stycznia 2016) o godz. 12.15, druga część audycji w Nowy Rok (1 stycznia) o godz. 13.30. Powtórka miała miejsce 2 stycznia 2016 o 10.30 i 11.30.

Inne informacje, funkcje

Udział w grantach:

Współdziałal w Międzynarodowym Projekcie Badawczym *Miejsca pamięci i zapomnienia. Badania interdyscyplinarne północnych terenów Jury Krakowsko-Częstochowskiej* (kwerenda biblioteczna, archiwalna, wyjazdy terenowe, opracowania dotyczące: części historycznej projektu, jego metodologii oraz form zaangażowania w nim historyków) . Projekt, kierowany przez grupę naukowców z Uniwersytetu Łódzkiego, został zatwierdzony do realizacji w konkursie Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Skład zespołu badawczego jest interdyscyplinarny: obejmuje archeologów, historyków (regionalista i archiwista), etnologów, historyków sztuki. Zob.: *Wykaz projektów zakwalifikowanych do finansowania w organizowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego konkursie Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2013/2014 - moduł badawczy 1.1* , nr 55;

http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2014_04/5efa02659d936422dea6d9b71ad60920.pdf

Staż naukowe:

Staż naukowy w Sankt-Petersburgu **w okresie od 27 sierpnia 2015 r. do 23 września 2015 r.**, pojmowany jako rama organizacyjna dla kwerendy archiwalnej i bibliotecznej realizowanej we wskazanym czasie w Rosyjskim Państwowym Archiwum Historycznym (RGIA) oraz Bibliotece Narodowej w Sankt Petersburgu.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym:

1. Członek Rady Programowej i wykładowca Akademii Młodych Odkrywców (inicjatywa dyrekcji Zespołu Szkół im. św. Edyty Stein KSW w Lublińcu wzorowana na licznych w Polsce uniwersytetach dziecięcych), kwiecień 2013 r., objęcie działalności AMO patronatem Akademii im. Jana Długosza, realizacja popularnych wykładów popularyzujących naukę oraz badania prowadzone w AJD, promocja AJD w regionalnym środowisku edukacyjnym;
2. Członek Rady Fundacji Zamek Lubliniecki w latach 2014-2017;
3. Członek Komitetu Redakcyjnego „Częstochowskich Tek Historycznych”, t. VII, Częstochowa 2017 .